

WAT ZIJN WIJ? MENSEN? OF DIEREN? OF WILDEN?

Beste docent,

Wij kijken ernaar uit uw leerlingen binnenkort te ontvangen bij de voorstelling *Lord of the Flies* van NTjong. Wellicht komt u zelf als begeleider met de leerlingen mee.

Over de voorstelling *Lord of the Flies*

Na een vliegtuigongeluk op een onbewoond eiland wacht een groep schooljongens als enige overlevenden op redding. Afgesloten van de buitenwereld en zonder volwassenen zijn ze teruggeworpen op zichzelf. De jongens verliezen langzaam hun grip op de werkelijkheid en in de onderlinge oorlog die volgt sneuvelt alle onschuld. In zijn wereldberoemde roman uit 1954 pelt William Golding alle normen en waarden af en valt de beschaving weg. Wat gebeurt er als mensen hun primaire driften laten gelden en angst regeert? *Lord of the Flies* is de eerste voorstelling in een muzikale en energieke *Coming of Age* reeks voor jongeren. Verhalen over kantelpunten, grote gebeurtenissen die je horizon verbreden en die je dwingen om stelling te nemen.

Over het educatieprogramma

Het educatieprogramma bij *Lord of the Flies* richt zich op de vaksecties Engels, Mens en Maatschappij/Maatschappijleer, CKV, Drama en de mentorles voor de onderbouw. Het programma bestaat uit twee lessen:

Les 1 – Een les van vijftig minuten waarin leerlingen aan de hand van een aantal testen onderzoeken hoe hun groep in elkaar zit. Eindvraag: 'Zou deze groep overleven?'

Les 2 – Een les van vijftig minuten waarin er in verschillende vakgroepen inhoudelijk wordt gewerkt aan de hand van een van de lesbrieven.

In veel gevallen volgt er een workshop op school, waarin een theaterdocent van NTjong de leerlingen begeleidt in zelf spelen, filosoferen en maken naar aanleiding van de thema's

uit de voorstelling. In de ideale situatie worden de twee lessen gegeven voorafgaand aan deze workshop.

Dit is de lesbrieft Maatschappijleer, voor de bovenbouw waarin u een aantal suggesties vindt om met uw leerlingen mee aan de slag te gaan. U onderzoekt de inhoud van het verhaal en thema's van het stuk met de leerlingen om daarmee het toekomstige theaterbezoek verrijken. De manier waarop u deze lesbrieft behandelt verschilt per docent en is afhankelijk van uw tijd en het niveau van uw leerlingen. Voelt u zich vrij hier naar eigen inzicht mee om te gaan.

Deze lesbrieft is ontwikkeld door ProDemos

ProDemos is het 'Huis voor democratie en rechtsstaat'. ProDemos legt uit wat de spelregels zijn van de democratie en de rechtsstaat en laat zien wat je zelf kunt doen om invloed uit te oefenen – in de gemeente, de provincie, het land en Europa.

Voor meer informatie zie: www.prodemos.nl

Heeft u naar aanleiding van het lezen van deze lesbrieft nog vragen? Neem dan contact op met Muriël Besemer: murielbesemer@hnt.nl

ONTWERP JE IDEALE SAMENLEVING

Werkvorm voor de onderbouw, te gebruiken bij de voorstelling *Lord of the Flies*

LEERDOELEN

1. De leerlingen leren dat politiek gaat over (vaak lastige) keuzes maken.
2. De leerlingen leren dat je in een democratie bijna nooit helemaal je zin krijgt.

KORTE BESCHRIJVING

Spel waarbij leerlingen samen beslissen over de inrichting van de samenleving waarin ze (willen) leven. Elke leerling krijgt een persoonlijke 'missie' (principe/uitgangspunt) mee.

BENODIGDHEDEN

- Smartboard en beamer om de vraagstukken voor iedereen zichtbaar te maken
- Kaartjes met een persoonlijke missie per leerling
- Werkblad per groepje

DUUR / 35 - 50 minuten

- Speluitleg en materiaal uitdelen / 5 minuten
- 8 vraagstukken van 3-4 minuten
- Aan het einde van het spel is er een nabespreking met de klas over de keuzes.

ACHTERGRONDINFORMATIE

Het idee voor het verhaal in het spel is ontleend aan de column Principes waarmee je principes kunt maken van Maxim Februari in de NRC van 10 januari 2017:

"(...) een toneelstuk over een groep pioniers, op weg naar nieuw land om daar een staat te vestigen. De toneelpersonages zaten 's avonds op een heuvel bij het kampvuur en bespraken welke principes van rechtvaardigheid de nieuwe staat moesten gaan regeren. Zodra het licht werd, zouden ze de heuvel afzakken om in het dal hun ideaal te gaan verwezenlijken."

HANDLEIDING

VOORBEREIDING

- Kopieer en knip voldoende exemplaren van de kaartjes met een persoonlijke missie: elke leerling krijgt een kaartje, kaartje 1 tot en met 5 is nodig in elke groep. Het aantal groepen is het aantal leerlingen in de klas gedeeld door 4 of 5.
- Zet het eerste vraagstuk klaar voor presentatie op het bord, maar nog niet zichtbaar voor de leerlingen.

STAP 1

- Verdeel de klas in groepen van 4 of 5 leerlingen.
- Geef iedere leerling een kaartje met een persoonlijke missie. Geef elke leerling in een groep een andere missie. De leerlingen leggen het kaartje voor zich neer en houden hun missie geheim.
- Alternatief: Laat de leerlingen een persoonlijke missie kiezen en deel de groepen in met leerlingen met de nummers 1 tot en met 5.

STAP 2

Vertel de leerlingen het verhaal:

De avond daalt neer over de heuvel. De pioniers zitten in groepjes rond kampvuren. Zoals iedere avond gaat ook vanavond het gesprek over het land achter de heuvel waar ze naar op weg zijn. Wat staat hen daar te wachten? Vanavond gaan de gesprekken over het besturen van het nieuwe land. Hoe gaan ze dat doen? Wie wordt de baas? Mag iedereen overal over meebeslissen? En wat als er onverwachte dingen gebeuren?...

STAP 3

Vertel de leerlingen dat ze nu vraagstukken gepresenteerd krijgen en dat elke groep bij elk vraagstuk één van de geboden keuzemogelijkheden moet kiezen. De leerlingen werken hierbij vanuit hun persoonlijke missie. Uiteindelijk maak je als groep een keuze. Vraag de leerlingen hun keuze te noteren op het werkblad. Geef elke groep een werkblad.

STAP 4

Presenteer één voor één de vraagstukken en laat de groepen een keuze maken.

VRAAGSTUKKEN

1. Hoe gaan jullie in het nieuwe land beslissingen nemen?

- Jullie kiezen een democratische manier van besturen: over iedere beslissing wordt gestemd.
- Jullie verdelen het land in verschillende stukken en iedere groep bestuurt zijn eigen stuk land.
- Jullie geven één persoon de leiding.

2. Hoe gaan jullie overleven? Waar verdienen jullie geld mee? Kies uit de volgende specialisaties:

- Industrie
- Landbouw
- Toerisme
- Een beetje landbouw, een beetje industrie en een beetje toerisme.

3. De weg langs de zee heeft onderhoud nodig. Wat doen jullie?

- Iedereen betaalt evenveel belasting.
- De rijken betalen meer belasting.
- Je betaalt alleen belasting als je vaak gebruik maakt van de weg.

4. Het gaat langdurig regenen. De oogst mislukt en de toeristen blijven weg. Delen van het land (en sommige buurlanden) met veel industrie verdienen wel geld. Wat doen jullie?

- Jullie lenen geld aan de mensen die het moeilijk hebben.
- Jullie geven geen geld aan andere delen van het land en buurlanden. Dat is hun eigen verantwoordelijkheid.
- Jullie stappen over naar industrie.
- Jullie gaan door met landbouw en toerisme. Nu maar hopen dat het snel beter wordt.

5. In een van de buurlanden is een grote overstroming. Veel mensen vluchten het land uit, ook naar jullie land. Wat doen jullie met deze vluchtelingen?

- De vluchtelingen mogen niet in jullie land wonen.
- Jullie overleggen met de andere buurlanden en spreken af dat ieder land evenveel vluchtelingen krijgt.
- Jullie nemen vluchtelingen op, wat er ook gebeurt.

6. Onder de grond wordt goud gevonden door een van jullie. Wie krijgt deze vondst?

- Degene die het goud heeft gevonden.
- Het hele land profiteert van deze vondst.
- Jullie verloten de vondst onder alle inwoners van het land. Zo heeft iedereen evenveel kans.

7. Een deel van de inwoners wil zich aansluiten bij een buurland. Wat doen jullie?

- a. Dat mag. Iedereen is vrij om zo'n keuze te maken.
- b. Dat mag niet. Jullie land moet een eenheid blijven.
- c. Dat mag alleen als alle inwoners dit willen.

8. Er vindt een enorme bosbrand plaats, waardoor een derde van het land wordt verwoest. Wie betaalt het herstellen van de schade?

- a. De inwoners die in dat deel van het land wonen.
- b. Iedereen betaalt mee.
- c. Alleen mensen die gebruik maken van dat stuk land.

STAP 5

1. Kies een paar vraagstukken en bespreek met de klas de keuzes die de groepen hebben gemaakt. Mogelijke vragen daarbij: *Hoe ging het maken van de keuzes in jullie groep? Wat vonden jullie lastig? Hoe zijn jullie in het overleg omgegaan met je persoonlijke missie?*

2. Leg vervolgens de link naar de realiteit van het bestuur van onze huidige samenleving, bijvoorbeeld op de volgende manier.

Stel: de verschillende groepjes zijn in het nieuwe land politieke partijen. Of verschillende bevolkingsgroepen/regio's. Of verschillende religieuze groepen. Hoe komen deze verschillende groepen dan tot één gezamenlijke inrichting van het bestuur?

3. Breng de uitkomsten van het spel tot slot in verband met de voorstelling die leerlingen hebben gezien of nog gaan zien. Vraag bijvoorbeeld naar overeenkomsten en verschillen tussen de gang van zaken in de voorstelling en in de groepsdiscussies.

KAARTJES MET PERSOONLIJKE MISSIES

1.

Ik vind dat iedereen zoveel mogelijk vrijgelaten moet worden. Ik vind dat we één iemand moeten kiezen die alle beslissingen mag nemen.

2.

Ik vind dat iedereen gelijk behandeld moet worden. Ik vind het belangrijk dat er snel beslissingen genomen worden.

3.

Ik vind dat iedereen gelijke kansen moet krijgen. Ik vind dat we goed moeten overleggen. Liever te lang praten dan een slechte beslissing.

4.

Ik vind dat iedereen voor zichzelf moet zorgen. Ik vind dat we één iemand moeten loten die alle beslissingen mag nemen.

5.

Ik vind dat we op moeten komen voor de zwakkeren. Ik vind dat we pas iets kunnen beslissen als iedereen het er mee eens is.

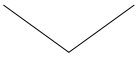
WERKBLAD ONZE GROEP

ONZE GROEP:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

ONZE KEUZES:

A/B/C/D Wij hebben dit gekozen, omdat:

- 1 | |
- 2 | |
- 3 | |
- 4 | |
- 5 | |
- 6 | |
- 7 | |
- 8 | |